

ČESKÁ REPUBLIKA ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátu složeném z předsedy Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a soudců JUDr. Jiřího Derfla a JUDr. Martiny Vernerové ve věci

žalobce: **B. L.**, narozen X,
státní příslušnost Alžírská demokratická a lidová republika,
bytem X,
zastoupen Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem,
sídlem Vinohradská 1233/22, 120 00 Praha 2,

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**,
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 1. 2022, č. j. MV-195496-5/SO-2021,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 1. 2022, č. j. MV-195496-5/SO-2021, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 6. 10. 2021, č. j. OAM-6775-25/PP-2019, kterým byla výrokem I. podle § 87e odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zamítnuta žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

občana Evropské unie na území České republiky, neboť se dopustil obcházení zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, když účelově uzavřel manželství, a výrokem II. byla podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců žalobci stanovena lhůta k vycestování z území České republiky 35 dnů od právní moci rozhodnutí.

Žaloba

2. Žalobce uvedl, že je přesvědčen, že žalovaný porušil zásadním způsobem své povinnosti odvolacího orgánu, jeho rozhodnutí odporuje požadavkům obsaženým v § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), definujícím požadavky na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů, a zároveň je v rozporu s požadavky na činnost odvolacího orgánu, zejména § 89 odst. 2 správního řádu. Žalobce je přesvědčen, že žalovaný rovněž opomenul zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, jak vyžaduje § 3 správního řádu, resp. vydal rozhodnutí v rozporu s principem materiální pravdy (bez opory ve zjištěném skutkovém stavu), navíc na základě hodnocení důkazů v neprospěch žalobce. Nelze pak také přehlížet, že při vydání rozhodnutí v obou stupních byla správními orgány zásadním způsobem porušena ustanovení definující podmínky pro výkon jejich činnosti, zejména § 2 odst. 3, 4 správního řádu. Napadené rozhodnutí je tedy v rozporu s principem materiální pravdy, je nepřezkoumatelné a nepřiměřené.
3. Dle žalobce správní orgán prvního stupně, jakož i žalovaný, konstatovali, že žalobce uzavřel dne 24. 10. 2006 před Městským úřadem v Chodově manželství se svou manželkou P. L. účelově a že to bylo prokázáno v řízení provedenými důkazy, zejména potom provedenými pobytovými kontrolami a výslechy účastníků. Žalobce s uvedeným závěrem kategoricky nesouhlasí a trvá na tom, že provedené dokazování takový závěr neprokazuje. Jedná se pouze o domněnky správních orgánů vyplývající z nestandardního manželství žalobce a jeho manželky. Pokud jde o vztah žalobce s jeho manželkou, tento je naprosto reálný a je konzumován. Z provedeného dokazování nevyplývá, že by manželé společně nežili na hlášené adrese či že by nevedli společnou domácnost ani společně nehosподаřili. Tyto závěry si žalovaný i správní orgán prvního stupně dovodili v neprospěch žalobce, aniž by pro takové závěry disponovali dostatečným skutkovým zjištěním, o němž by nebylo důvodných pochybností. To přesto, že v daném případě dle názoru žalobce nese důkazní břemeno právě žalovaný a v případě pochybností platí princip *in dubio pro libertate*. Současně žalovaný ani správní orgán prvního stupně nepřihlédli ke zjištěným skutečnostem, jež existenci vztahu jasně potvrzují, zejména potom k výsledkům pobytových kontrol v místě hlášeného bydliště žalobce a jeho manželky, kde policejní hlídka provedla kontrolu i uvnitř bytu, přičemž manželé byli rovněž zastiženi spolu doma.
4. Dále žalobce poukázal na skutečnost, že jeho manželství bylo uzavřeno již před mnoha lety, kdy s ohledem na existenci manželství byl žalobci udělen platný pobyt na území, který mu posléze byl ukončen nikoli z důvodu, že by manželství bylo předstírané, ale z důvodu, že byl v zemi původu omezen na osobní svobodě po dobu 2 let, a tedy nemohl pobývat v této době na území Evropské unie, což bylo zákonným důvodem pro zrušení povolení k trvalému pobytu.
5. Žalobce nesouhlasil s názorem žalovaného, že účelovost manželství byla prokázána z výpovědí žalobce a jeho manželky, jelikož v průběhu výslechu oba jasně prokázali, že znají jeden druhého, shodně odpověděli na většinu jim položených otázek, přitom neshody, na něž správní orgán odkazuje v napadeném rozhodnutí, jsou toliko nedůležité povahy a v

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

žádném případě z nich nelze dovodit, že by bylo manželství účelové, jak to činí správní orgány.

6. Jde-li o tvrzení správního orgánu prvního stupně, že manželství neplnilo svou funkci minimálně v období, kdy byl žalobce vězněn v Alžírsku, žalobce namítl, že jde o neaktuální období let 2014 až 2017, přičemž účelovost uzavření manželství je třeba posuzovat po celou dobu správního řízení. Žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015-40, dle kterého při posuzování účelovosti manželství je nutné prokázat kumulativně jak úmysl obcházet zákon o pobytu cizinců k získání pobytového oprávnění, tak i úmysl vést společný manželský život. Žalovaný ani správní orgán prvního stupně přitom dle žalobce nemají nejen důkaz, že by tomu tak bylo ke dni podání žádosti či ke dni uzavření sňatku, ale nedisponují oporou ve skutkovém zjištění ani ke dni vydání napadeného rozhodnutí, natož pak, aby byl závěr o účelovosti manželství žalobce prokázán spolehlivě, tedy bez důvodných pochybností, když v pochybnostech má být vycházeno z toho, že se nejedná o účelové manželství. Zjištěné rozpory v obsahu protokolu o výsledku žalobce a jeho manželky přitom nejsou takového charakteru a míry, aby mohly být dostatečným podkladem pro závěr o zamítnutí žádosti.
7. Žalobce dále považuje napadené rozhodnutí za nepřiměřené, když s ohledem na zcela prokazatelně existující manželský vztah, jeho intenzitu a charakter v případě neudělení pobytu hrozí žalobci i jeho manželce velmi dramatický dopad do jejich rodinného a soukromého života.
8. Žalobce upozornil, že mu bylo v minulosti uděleno povolení k pobytu právě na základě jeho manželství, které tehdy nebylo shledáno účelovým. V napadeném rozhodnutí však žalovaný stejné manželství žalobce shledal účelovým. Žalovaný, resp. správní orgán prvního stupně se cíleně snaží zamítnout žádost žalobce o udělení pobytu, přičemž tak činí opakovaně nezákonným způsobem, kdy nejprve žádost byla zamítnuta z důvodu, že by mohl žalobce závažným způsobem narušit veřejný pořádek, přičemž v uvedené věci zdejší soud rozsudkem ze dne 11. 3. 2020, č. j. 16 A 1/2020-44, zrušil rozhodnutí žalovaného i správního orgánu prvního stupně a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Posléze se pak důvodem zamítnutí žádosti stalo účelové manželství.

Vyjádření žalovaného k žalobě

9. Žalovaný ve svém písemném vyjádření uvedl, že k obsahově stejným námitkám se vyjádřil již v napadeném rozhodnutí, na které odkázal. Zdůraznil, že žalobce a jeho manželka se ve svých výpovědích neshodli ohledně řady podstatných okolností a momentů z jejich života.

Posouzení věci soudem

10. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobce i žalovaný sdělili soudu, že souhlasí, aby ve věci bylo rozhodnuto bez jednání.
11. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během třicetidenní lhůty od doručení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 172 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

12. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
13. Soud se nejprve vypořádal s obecně formulovanými námitkami žalobce, ve kterých žalobce bez jakékoli konkretizace namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, porušení povinností žalovaného jakožto odvolacího orgánu, porušení povinností obou správních orgánů vyplývajících ze základních zásad jejich činnosti a s ohledem na požadavky stanovené v § 68 odst. 3 správního řádu též nedostatečné odůvodnění jejich rozhodnutí.
14. Takovéto obecné námitky nemají kvalitu žalobních bodů, neboť žalobce je povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58). Obdobně např. v rozsudku ze dne 17. 2. 2006, č. j. 8 Azs 134/2005-44, Nejvyšší správní soud konstatoval, že za žalobní body nelze považovat ani prostý výčet paragrafů správního řádu, které údajně žalovaný porušil, ani jejich parafrázi bez jakékoliv specifikace.
15. Tyto námitky žalobce tudíž nelze vypořádat jinak než obecným způsobem. Soud proto konstatuje, že po prostudování napadeného rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně dospěl k závěru, že rozhodnutí jsou přezkoumatelná a jejich odůvodnění je v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu. Správní orgány popsaly skutkový stav, ze kterého vycházely, specifikovaly právní úpravu, kterou k rozhodnutí ve věci použily, žalovaný se pak vypořádal s odvolacími námitkami žalobce a rozvedl úvahy, kterými byl veden při vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Soud zároveň shledal, že se správní orgány nedopustily ani porušení ostatních žalobcem zmiňovaných ustanovení správního řádu.
16. K žalobní námitce nedostatečně zjištěného skutkového stavu a rozporu napadeného rozhodnutí se zásadou materiální pravdy soud ve shodě s žalobcem uvádí, že pokud správní orgán hodlá zamítnout žádost z důvodu obcházení zákona účelovým uzavřením manželství, tíží jej v tomto směru důkazní břemeno. Správní orgán tedy musí prokázat úmysl žadatele obejít uzavřením sňatku zákon o pobytu cizinců a úmysl nevést společný manželský život. Občan EU a jeho rodinný příslušník přitom nemusí dokazovat opravdovost uzavřeného manželství a postačí, pokud doloží vznik manželství. Tím zásadně dochází ke vzniku nároku na pobytové oprávnění. V případě existence pochybností o tom, zda manželství bylo uzavřeno účelově, či nikoliv, má správní orgán povinnost rozhodnout *in favorem matrimonii*, tj. ve prospěch manželství (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015-40, bod 61, a ze dne 14. 12. 2020, č. j. 3 Azs 380/2019-53, bod 15 a zde citovanou judikaturu).
17. Žalobce namítal, že oba správní orgány odkazovaly na okolnosti, jež vytváří pochybnosti ohledně manželství žalobce, avšak pominuly jiné okolnosti, které existenci vztahu, jeho intenzitu a charakter potvrzovaly, a to zejména výsledky pobytových kontrol v místě bydliště žalobce, při kterých byli žalobce a jeho manželka zastiženi doma. Uvedenou žalobní

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

námítku považuje soud za velmi neurčitou, když zejména není z námítky zřejmé, jaké konkrétní skutečnosti (s výjimkou proběhlých pobytových kontrol) svědčí ve prospěch opravdovosti manželství správní orgány nezohlednily. Soud na tomto místě směrem k žalobci připomíná, že dle [§ 75 odst. 2](#) s. ř. s. soud přezkouvává napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Je tedy na žalobci, aby patřičně nastavil rámec přezkumu a uvedl, v čem je rozhodnutí správního orgánu nesprávné, resp. nezákonné. V tomto ohledu je nutno odkázat na názor rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu vyslovený v rozsudku ze dne 24. 8. 2010, č. j. [4 As 3/2008-78](#), ve kterém se uvádí, že „*správní soudnictví je ovládáno zásadou dispoziční a koncentrační; od žalobce, který vymezuje hranice soudního přezkumu, se tedy oprávněně žádá procesní zodpovědnost. Soud za něj nesmí nabrazovat jeho projev vůle a vyhledávat na jeho místě vady napadeného správního aktu. (...) Jestliže žalobní bod těmito požadavkům vyhovuje, je projednání způsobilý v té míře obecnosti, v níž je formulován, a případně – v mezích této formulace – v průběhu řízení dále doplněn. K tomu je ale třeba dodat, že míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod – byť i vyhovující – obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto namístě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta.*“

18. Soud nepovažuje předmětnou žalobní námítku, že nebyly zohledněny skutečnosti ve prospěch opravdovosti manželství žalobce, za důvodnou. Žalovaný na straně 2 napadeného rozhodnutí poukázal na 4 pobytové kontroly v říjnu 2020 v místě bydliště žalobce X, kdy pouze při poslední kontrole dne 30. 10. 2020 byla zastižena manželka žalobce spolu s žalobcem, přičemž při předchozích třech kontrolách byl v jednom případě zastižen žalobce a v dalších dvou případech nikdo. V napadeném rozhodnutí se dále uvádí, že sousedé při pobytové kontrole poznali na fotografiích pouze žalobce, nikoli jeho manželku, přičemž upozornili, že v předmětném bytě dochází k častému střídání nájemníků. Správní orgán prvního stupně na straně 4 svého rozhodnutí konstatoval nejednoznačný výsledek pobytových kontrol, pročez bylo přistoupeno k výsledku žalobce a jeho manželky. Z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je zřejmé, že byly brány v úvahu nejen zjištěné nesrovnalosti ve výpovědích žalobce a jeho manželky, nýbrž bylo zohledněno, že v řadě otázek se žalobce s manželkou shodl. Na straně 7 prvostupňového rozhodnutí se uvádí, že se žalobce se svou manželkou shodli v základních osobních informacích a znalosti rodinného zázemí, přičemž byly podrobně zkoumány shody a rozpory ve výpovědích. Obdobně žalovaný bral v napadeném rozhodnutí do úvahy, že v některých otázkách se žalobce se svou manželkou shodl (určení rodinných příslušníků a další), přičemž však žalovaný zároveň upozornil na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2014, č. j. 3 As 101/2013-34, ve kterém se uvádí: „*Není výjimečné, že se právě manželé, kteří sňatek uzavřeli účelově, podrobně naučí genezi jejich vztahu včetně seznámení, žádosti o ruku a dalších dílčích okolností. Stejně tak si mohou nastudovat i údaje o jednotlivých příslušnících rodiny. Pokud naopak necítí potřebu předstírat skutečnost, mohou některé okolnosti, v důsledku neznačených subjektivních důrazů, podcenit a opomenout.*“
19. Odůvodnění napadeného i prvostupňového rozhodnutí svědčí o tom, že bylo bráno v úvahu, že v řadě otázek se účastníci shodli, ovšem neshody mezi účastníky byly tak zásadní, že to vedlo oba správní orgány k závěru o účelově uzavřeném manželství. Soud proto nemůže přisvědčit žalobní námitce, že nebyly zohledněny skutečnosti svědčící ve prospěch opravdovosti manželství.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

20. Soud se následně zabýval otázkou hodnocení důkazů ze strany správních orgánů zejména se zřetelem k tomu, zda bylo prokázáno účelové uzavření manželství jakožto důvod pro zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu.
21. Podle § 87e odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců „*ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže se žadatel dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.*“
22. Pokud jde o pojem účelově uzavřeného manželství, soud uvádí, že relevantní právní úprava obsažená v zákoně o pobytu cizinců vychází z práva Evropské unie, když zákon o pobytu cizinců provádí směrnici 2004/38/ES. Při posuzování účelovosti manželství je tedy třeba dbát toho, aby citované ustanovení § 87e odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců bylo vykládáno eurokonformně, přičemž je vhodné přihlížet i k právně nezávazným aktům orgánů Evropské unie (*soft law*) poskytujícím bližší interpretační rámec (srov. bod 28 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2017, č. j. 7 Azs 326/2017-21, a tam citovanou judikaturu). V případě posuzování účelovosti sňatku se jedná především o rezoluci Rady ze dne 4. 12. 1997, 97/C 382/01, o opatřeních, která je třeba přijmout pro potírání účelových manželství (dále jen „rezoluce Rady 97/C 382/01“), sdělení Komise č. COM (2009) 313 final a sdělení Komise č. COM (2014) 604 final spolu s příručkou pro účelové sňatky, jež je jeho přílohou (uvedené dokumenty jsou dostupné na <https://eur-lex.europa.eu/>).
23. Při hodnocení účelovosti manželství tak lze vycházet z indikativních kritérií, která jsou stanovena shora uvedenými prameny evropského *soft law*. Podstatnými indiciemi svědčícími o účelovosti jsou podle čl. 2 rezoluce Rady 97/C 382/01 zejména skutečnosti, že „*není udržováno manželské soužití; chybí společné přispívání k odpovědnostem vyplývajícím z manželství; manželé se nikdy před sňatkem neviděli; manželé se neshodnou při uvádění svých osobních údajů, důležitých osobních informací či informací o průběhu své schůzky; manželé nehovoří společným jazykem; sňatku předcházelo předání finanční částky; některý z manželů v minulosti uzavřel účelový sňatek nebo se dopustil porušení předpisů o pobytu cizinců.*“ Prokazování účelovosti proto musí být nutně založeno na zjištění okolností provázejících seznámení obou snoubenců, jejich svatbu a následný život (srov. body 22 a 27 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2013, č. j. 1 As 58/2013-43).
24. Soud shledal, že oba správní orgány postupovaly řádně v souladu s výše zmiňovanými předpisy, právem Evropské unie a judikaturou Nejvyššího správního soudu, když se zabývaly jednotlivými indikativními kritérii pro posouzení účelovosti manželství. Správní orgán prvního stupně na straně 9 svého rozhodnutí konstatoval, že v případě žalobce je naplněno hned několik faktorů poukazujících na účelovost manželství, přičemž za hlavní faktor, který není plněn, považoval chybějící společné přispívání k odpovědnostem vyplývajícím z manželství, což dovodil z odpovědi žalobce a jeho manželky na otázky týkající se společného hospodaření (bankovní účty, placení nájemného a služeb atd.), přičemž upozornil, že žalobce nevede s manželkou společný rodinný život a nic nenasvědčuje, že by tomu v budoucnu mělo být jinak.
25. Obdobně žalovaný se na stranách 9 až 10 napadeného rozhodnutí podrobně věnoval posouzení vztahu žalobce a jeho manželky, přičemž mimo jiné konstatoval, že „*rozpory ve výpovědích obou manželů se týkaly podstatných okolností a důležitých momentů v životě obou manželů, jako je uzavření svatby (ani jeden neznal přesný datum svatby, ani kde se konala), manželka účastníka řízení nevěděla, z jakého důvodu byl její manžel vězněn v Alžíru, ani jak dlouho a především, kdy se vrátil na území České republiky, kdy by se dalo očekávat, že u funkčního manželství, bude manžel ihned informovat manželku o návratu na území. Zmocněný*

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

zástupce účastníka řízení namítá, že účastníku řízení a paní P. L. nebyl COVID-19 diagnostikován, z tohoto důvodu účastník řízení vypověděl, že toto onemocnění měli oba s těžkým průběhem, a paní P. L. vypověděla, že toto onemocnění neměli. Komise podotýká, že i kdyby tuto námitku akceptovala, tak paní P. L. by minimálně měla vědět, že její manžel je po operaci horní části páteře. Paní P. L. uvedla nesprávnou adresu (X), kde by se měla zdržovat s účastníkem řízení, a taktéž uvedla, že s nimi bydlí děti bratra manžela, starají se o ně, jejich matka je nechce a bratr manžela je ve Španělsku. Oproti tomu účastník řízení uvedl, že žijí sami. Dále z výsledků vyplynulo, že se neshodli, jaký dluh má manželka účastníka řízení, zda mají platební účty, na nákladech na bydlení, na společných známých apod. Komise konstatuje, že v některých naučitelných odpovědích se účastník řízení a paní P. L. shodli, jako například o rodinných příslušnících, i když také s určitými odchylkami. Komise musí konstatovat, že z provedeného dokazování nelze učinit jiný závěr, než že manželé společně nevedou rodinný život.“ Žalovaný dále v napadeném rozhodnutí aproboval závěr správního orgánu prvního stupně ohledně účelovosti uzavření manželství včetně správním orgánem prvního stupně podrobně popsanych rozporů ve výpovědích žalobce a jeho manželky na stranách 4 až 8 prvostupňového rozhodnutí.

26. Soud prostudoval výpovědi žalobce a jeho manželky, které byly učiněny před správním orgánem prvního stupně dne 29. 4. 2021, přičemž shledal, že žalovaný objektivně posoudil shody a rozpory ve výpovědích manželů, přičemž vycházel nejen z těchto výpovědí, nýbrž i ze shromážděných listinných důkazů. Žalovaný neměl žádné pochybnosti o tom, že se jedná o účelové manželství, proto se nemohla uplatnit žalobcem zmiňovaná zásada v pochybnostech rozhodnout ve prospěch manželství.
27. Soud by očekával, že v návaznosti na zamítnutí žádosti žalobce správním orgánem prvního stupně se žalobce v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí pokusí vysvětlit zásadní rozpory ve výpovědích obou manželů. Žalobce se však v odvolání pokoušel vysvětlit pouze některé ze zjištěných rozporů. Konkrétně se jednalo o rozpory ohledně vlastnictví automobilu žalobcem, kdy on uvedl, že vlastní automobil Volkswagen Golf, zatímco jeho manželka uvedla, že nikdo z nich automobil nevlastní, což v odvolání vysvětlil žalobce tím, že zmiňovaný automobil Volkswagen Golf je ve vlastnictví jeho bratra. Další rozpor se týkal prodělání nemoci Covid 19, kdy žalobce uváděl, že ho prodělal on i manželka začátkem roku 2021 a že měli oba těžký průběh, zatímco manželka uváděla, že tuto nemoc nikdo z nich neprodělal. Tento rozpor je vysvětlen v odvolání tím způsobem, že nemoc Covid 19 u žalobce a jeho manželky nebyla diagnostikována laboratorně, nicméně žalobce byl přesvědčen, že nemoc prodělali. Odvolání neobsahuje bližší údaje, zda měli účastníci negativní test na koronavirus nebo se vůbec testování nepodrobili. Rozdílné údaje ohledně termínu a místa konání svatby jsou v odvolání vysvětleny špatnou pamětí žalobce a jeho manželky. Soud konstatuje, že sice vysvětlení výše zmiňovaných rozporů ve výpovědích může být pravdivé, nicméně je stejně tak dobře možné, že žalobce případně jeho manželka se lišili v odpovědích, protože neznali „správnou“ odpověď, jelikož spolu nežijí, přičemž právní zástupce žalobce se snažil v odvolání vysvětlit některé rozpory, kde to bylo aspoň trochu možné. Této druhé možnosti nasvědčuje skutečnost, že řada dalších rozporů zůstala nevysvětlena, jak o tom bude pojednáno níže.
28. Soud podotýká, že nezpochybňuje, že se žalobce se svou manželkou v řadě otázek shodl, což je pochopitelné, protože manželství bylo uzavřeno již v roce 2006, přičemž od té doby byl určitý minimální kontakt mezi manžely realizován, nicméně rozpory ve výpovědích manželů v řadě dalších otázek byly zásadní. Soud se ztotožňuje s posouzením správních orgánů ohledně účelovosti uzavření manželství tak, jak bylo popsáno v napadeném rozhodnutí. S ohledem na žalobní námitky týkající se posuzování manželství žalobce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

v rozporu s důkazy a v neprospěch žalobce považuje soud za účelné zmínit zásadní skutečnosti svědčící o účelovosti manželství.

29. Co se týče data a místa konání svatby, vyplývá z oddacího listu, že svatba se konala před Městským úřadem v Chodově dne 24. 10. 2006. Datum svatby si správně pamatoval pouze žalobce, zatímco jeho manželka uvedla nesprávné datum 10. 11. 2007. Místo konání svatby neuvedl správně žádný z manželů, když žalobce uváděl město Cheb (vzdáleno 40 km od Chodova, pozn. soudu), zatímco manželka uváděla město Karlovy Vary (vzdáleno 10 km od Chodova, pozn. soudu). Soud podotýká, že Chodov se nachází v okrese Sokolov, přičemž oba účastníci uváděli místo svatby mimo uvedený okres. Skutečnost, že si žalobce a jeho manželka nepamatovali místo a datum konání svatby, svědčí dle názoru soudu o tom, že se pro ně jednalo o formální akt uzavření manželství, kterému nepřikládali velký význam, což svědčí pro účelovost uzavření manželství.
30. Z výpovědi manželky žalobce vyplynulo, že po dobu několika let (2014 až 2017), kdy byl žalobce vězněn v Alžírsku, neměla o něm prakticky žádné informace, nevěděla, proč ho uvěznili, od žalobce jí nepřišel žádný dopis, o propuštění z vězení se dozvěděla od bratra žalobce, nikoli od samotného žalobce. Tyto skutečnosti dle názoru soudu nepodporují závěr o funkčním manželství účastníků, kdy by se dalo očekávat, že manželka ve fungujícím vztahu bude disponovat alespoň některými informacemi ohledně zatčení a věznění žalobce v Alžírsku. Vysvětlení žalobce, že nebylo možné poslat z vězení manželce dopis, aby jí informoval, že je ve vězení, se soudu nejvíce příliš věrohodné.
31. Manželka žalobce ve své výpovědi uvedla, že žalobce neprodělal v minulosti úraz ani operaci, zatímco žalobce uvedl, že absolvoval operaci horní části páteře. Další rozpory ve výpovědích se týkaly proděláné nemoci Covid 19, jak bylo uvedeno výše. Uvedené rozpory svědčí o nedostatečné znalosti vzájemného zdravotního stavu manželů, přičemž při 15 let trvajícím manželství by soud předpokládal, že budou manželé navzájem důkladně znát svůj zdravotní stav.
32. Za významné považuje soud dále nesrovnalosti v otázce společného bydlení manželů, kdy je zřejmé, že manželka žalobce si nepamatovala správně ani název ulice ani číslo domu, ačkoli dle své výpovědi zde již několik let (od roku 2017) s žalobcem bydlela. Manželka žalobce ve své výpovědi uváděla, že spolu s žalobcem se starají o dvě děti jeho bratra, které s nimi bydlí v bytě a byly s nimi i při oslavě narozenin žalobce 14. 3. 2021, zatímco žalobce se ve své výpovědi o péči o děti vůbec nezmiňoval, přičemž k oslavě narozenin uvedl, že při oslavě byli s manželkou doma a byli sami. Uvedené rozpory dle názoru soudu zpochybňují průběh oslavy žalobcových narozenin a potažmo i společné manželské soužití. Žalobce při podání žádosti o povolení k přechodnému pobytu v posuzované věci předložil v roce 2019 nájemní smlouvu ze dne 20. 3. 2013 ohledně družstevního bytu č. X o velikosti 3 + 1 na adrese X, kde pronajímatelem je Stavební bytové družstvo „Mír“ Teplice a nájemcem – členem družstva je bratr žalobce A. L. V nájemní smlouvě jsou jako členové domácnosti uvedeni žalobce a A. H. L., nar. X, kdy se patrně jedná o syna žalobcova bratra. Není zřejmé, proč v nájemní smlouvě není uvedena jako člen domácnosti i manželka žalobce. Nájemní smlouva byla uzavírána v roce 2013, tedy ještě předtím, než byl žalobce uvězněn na několik let v Alžírsku. Za pozornost stojí skutečnost, že při žádné z pobytových kontrol v místě bydliště žalobce a jeho manželky nebylo zjištěno, že by měly v bytě s žalobcem a jeho manželkou bydlet nějaké děti, ačkoli některé z pobytových kontrol se konaly ve večerních hodinách (po 20. hodině). Výše popsané rozpory ohledně členů domácnosti a skutečnost, že manželka žalobce nebyla uvedena jako člen domácnosti v nájemní smlouvě v roce 2013 ani později, nepodporují závěr o funkčním manželství prezentovaný žalobcem.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

33. Žalobce zdůrazňoval, že nebyl dostatečně zohledněn výsledek dvou pobytových kontrol v říjnu 2020, kdy policejní hlídka vstoupila do bytu žalobce a konstatovala, že vybavení bytu odpovídá soužití dvou osob. K tomu soud uvádí, že předmětné zprávy o pobytových kontrolách provedených dne 27. 10. a 30. 10. 2020 jsou velmi stručné, není v nich uvedeno ohledně vybavení domácnosti více než to, že vybavení bytu odpovídá vedení společné domácnosti dvěma osobami. Z takové zprávy není soudu zřejmé, o jaké osoby se má jednat, zda o žalobce a jeho manželku, či děti žalobcova bratra, které dle výpovědi žalobcovy manželky v bytě také bydlely. Tyto údaje tak dle názoru soudu neprokazují, že by žalobce se svou manželkou v předmětném bytě bydlel.
34. Rozpory ve výpovědích se objevují i ohledně společného hospodaření, kdy například žalobce uváděl, že on i manželka mají každý svůj vlastní bankovní účet, přičemž on svůj účet moc nepoužívá. Naproti tomu manželka žalobce uvedla, že ona žádný bankovní účet nemá, přičemž žalobce účet má, ale je zmražený. Žalovaný na straně 10 napadeného rozhodnutí správně poukázal na další rozpory, kdy se manželé neshodli, jaký aktuální dluh má manželka žalobce, a dále ohledně nákladů na bydlení a společných známých.
35. Na straně 11 napadeného rozhodnutí žalovaný podotkl, že ve spisovém materiálu je založeno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 11. 7. 2018, č. j. OAM-2981-27/ZR-2017, kterým byla žalobci zrušena platnost povolení k trvalému pobytu z důvodu, že nepobýval na územní Evropské unie déle než 2 roky, přičemž bylo vysloveno podezření, že žalobce získal pobytové oprávnění obcházením zákona, a to účelovým sňatkem s občankou České republiky. Ze zmíněného rozhodnutí žalovaný citoval: *„Na základě dalšího dožádání ke zjištění skutečného místa pobytu a pobytovou kontrolu, provedla policie další prověrku na adrese X, kde sousedka policistům uvedla, že manželka účastníka řízení skutečně na této adrese žije, a to ve společné domácnosti s jejím synem M. M. Účastník řízení jí zde navštěvuje a dává peníze. Za co jí dává peníze, již nesdělila. Skutečnost, že zde na této adrese žije společně s panem M., prokazuje i společná schránka na poštu, kde je uvedeno L. a M. M.“*. Žalovaný z citovaných údajů dovodil, že žalobce a jeho manželka nevedli společnou domácnost tak, jak uvedli při výslechu, a to od roku 2017. Dle názoru soudu výše citované zjištění při pobytové kontrole značně zpochybňuje opravdovost manželství žalobce, jelikož skutečnost, že žalobce předával peníze své manželce, ačkoli tato žila ve společné domácnosti s jiným partnerem, podporuje závěr o účelovosti manželství, kdy finanční podpora manželky ze strany žalobce se jeví spíše jako podpora zachování čistě formálního a účelově uzavřeného manželství jakožto důvodu pro získání pobytového oprávnění.
36. Soud souhlasí se žalobcem v tom směru, že důkazní břemeno ohledně prokázání obcházení zákona o pobytu cizinců účelovým uzavřením manželství leželo na správních orgánech, přičemž na rozdíl od žalobce je soud přesvědčen, že ve správním řízení byla účelovost manželství prokázána, aniž by vznikaly důvodné pochybnosti o zjištěném skutkovém stavu. Skutečnost, že důkazní břemeno leželo na správních orgánech, nebránila tomu, aby sám žalobce označil důkazy ve prospěch opravdovosti manželství a funkčního rodinného života. Žalobce však před správním orgánem prvního stupně ani v odvolacím řízení nenavrl žádné důkazy na podporu svých tvrzení o funkčním manželství. Žalobce se v odvolacím řízení a rovněž v žalobě omezil na popírání některých závěrů správních orgánů ohledně účelovosti uzavřeného manželství, aniž by se snažil prokázat funkčnost jeho manželství. Takový postup žalobce dle názoru soudu rovněž podporuje závěr ohledně obcházení zákona účelově uzavřeným manželstvím, když žalobce zjevně nemá důkazy, které by mohl nabídnout k prokázání opravdovosti manželství.
37. Soud na základě výše uvedených údajů dospěl ke stejnému závěru jako oba správní orgány, že manželství žalobce a jeho manželky bylo již v roce 2006 uzavřeno ze strany žalobce

účelově s cílem získat pobytové oprávnění pro žalobce, aniž by žalobce se svou manželkou plánoval budoucí společný život. Tato situace přetrvávala i v době rozhodování správních orgánů, kdy značné rozpory ve výpovědích žalobce a jeho manželky ve spojení se zjištěními při pobytových kontrolách a listinnými důkazy dávají oporu pro závěr o obcházení zákona účelově uzavřeným manželstvím. Skutečnost, že v minulosti získal žalobce na základě stejného manželství povolení k trvalému pobytu, přičemž tehdy nebyla shledána účelovost uzavření manželství, není dle přesvědčení soudu na překážku tomu, aby obcházení zákona bylo shledáno v nyní posuzované věci, když účelovost uzavření manželství vyšla najevo až dodatečně.

38. K žalobní námitce ohledně nepřiměřenosti rozhodnutí správních orgánů ve vztahu k zásahu do soukromého a rodinného života žalobce a jeho manželky soud uvádí, že existence rodinného života mezi manželi je pojmově spjata s existencí řádného a skutečně existujícího, nikoliv pouze formálně uzavřeného (účelového) manželského svazku. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 3. 2014, č. j. 10 Azs 9/2014-32, konstatoval, že „*neshledal důvodnou ani námitku porušení čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 8 Úmluvy, neboť ve správním řízení nebylo prokázáno, že by stěžovatel se svou manželkou svůj soukromý a rodinný život doopravdy uskutečňoval. Již sama existence účelového manželství totiž realizaci tohoto práva mezi manželi pojmově vylučuje.*“ Soud v poměrech posuzované věci konstatuje, že ve správním řízení bylo prokázáno, že manželství mezi žalobcem a jeho manželkou bylo uzavřeno účelově, přičemž soukromý a rodinný život ve vztahu mezi manželi prakticky nebyl uskutečňován. Tudíž nemohla vzniknout žalobci ani jeho manželce újma na soukromém a rodinném životě. Správní orgán prvního stupně a žalovaný se za popsané situace při zjištěném účelovém manželství nemuseli explicitně zabývat přiměřeností svého rozhodnutí ve vztahu k soukromému a rodinnému životu žalobce a jeho manželky, jelikož přiměřenost rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu byla s ohledem na zjištěné skutečnosti zjevná. Přesto se správní orgán prvního stupně zabýval přiměřeností svého rozhodnutí, kdy poukázal na skutečnost, že žalobce se svou manželkou nevede společný rodinný život, nemá dostatečné vazby k České republice, nemá zde práci ani majetek. Tyto závěry žalovaný aproboval a soud se s nimi ztotožňuje.
39. Žalobu vyhodnotil soud v mezích uplatněných žalobních bodů jako zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
40. Současně soud v souladu s § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, ani jejich náhradu nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém

rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 16. května 2023

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.